

Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani ilaanissap sunniutaasa aaqqissuussinerullu naapertuunnerata nalilersuiffigineqarnissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nalilersuineq UKA2023 nallertinnagu tamanut saqqummiunneqarlunilu Inatsisartunut agguanneqassaaq
Inatsisartunut ilaasortaq Doris Jakobsen Jensen, Siumut

pillugu

**Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap
siunnersuutip aappassaaneerpeqarneranut**

ISUMALIUTISSIISUTAA

Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliap suliarinninnermini kingullermik ilaasortarai:

Inatsisartunut ilaasortaq Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqtigiit, siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Bjørk Lange Olsen Jens-Frederik Nielsen, Demokraatit, siulittaasup tullianut sinniisussaq
Inatsisartunut ilaasortaq Peter Olsen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Mariia Simonsen, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Kuno Fencker, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Karl Tobiassen, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Jens Napaattooq Knud Mathiassen, Attaviitsumut sinniisussaq

UPA 2023-mi ulloq 16. maj 2023 siullermeerinninnerup kingorna ataatsimiititaliap sunnersuut misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani ilaanissap sunniutaasa aaqqissuussinerullu naapertuunnerata nalilersuiffigineqarnissaannik Naalakkersuisut peqquneqarnissaat aalajangiiffigisassatut siunnersuutikkut matumuuna siunertarineqarpoq.

Aaqqissuussinerup kingunerisai naatsorsuutigineqartutut innersut aammalu aaqqissuussinermi

Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaatigut suliame matumani qitiutinneqartoq allamut saatinneqassaaq, tamatumani aaqqissuussinerup aningaasaqarnikkut attassinissamut pingaaruteqassusia aammalu aaqqissuussineq naapertuunnerusumik aqunneqarsinnaanersoq Naalakkersuisunit nalilerneqassallutik. Siunnersuuteqartup nunatta aningaasaqarneranut innersuussisimaneramik Naalakkersuisut oqarnerat Danmarkimit ataatsimoortumik tapiissutit aammalu ikummatissap aalajangersimasumik akeqarnissaanik isumaqatigiissut pissutigalugit nappaalanersuup Ukrainemilu sorsuunnerup pitsaanngitsumik kingunerisai allanut sanilliulluta nunatsinni pitsaanerusumik anigorneqarsimanerannik Naalakkersuisut oqarnerannik malitseqartinneqarput. Aningaasatigut attassinissaq Naalakkersuisunit qitiutinneqartoq, innuttaasut ataasiakkaat ulluinnarni aningaasaqarnerata mangiarneqarnera siunnersuuteqartumit illuatungaani qitiutinneqarneruvoq. Tamatumani ilaatigut pineqarluni soraarnerussutisiaqarnissamut pinngitsoorani ileqqaartussaataanerup piffissaq qaninnerusoq isigalugu innuttaasut ataasiakkaat aningaasaqarnerannik mangiaasup, siunnersuuteqartullu isumaa malillugu appasinnerpaanik isertitaqartunut naapertuutinngitsumik artukkiisup, peqatigisaanik akit qaffakkiartornerisa nassatarisaanik mangiaaneq.

Assersuutigalugu innuttaasut ileqqaaruteqassanerlutik aammalu qanoq amerlatigisunik ileqqaassanerlutik namminneq aalajangiisinnaassuseqarnerannik kiisalu soraarnerussutisiassanut akilinngitsuukkat akileraartarnermik aaqqissuussineq aqutigalugu akilersinniarneqartarnerisa naapertuunneranik apeqqutit siunnersuutip siullermeerneqarnerani saqqummiunneqartut tassunga atatillugu ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq.

Siuliani allassimasut tunngavigalugit naliliinerup inerneru, ataatsimiititaliap isumaa malillugu, aaqqissuussinerup aamma/imaluunniit taassuminnga aqutsinerup naapertuuttuunerata naapertuutinnginnerataluunniit nalilerneqarnissaanut atorluarneqarsinnaavoq. Tamatuma kingorna aaqqissuussineq suli pisariaqartinneqarnerusoq aamma/imaluunniit aaqqissuussineq qanoq iluseqarluni ingerlaqqissinnaanersoq nalilerneqarsinnaassaaq. Tamatuma kingunerisariaqarpaa inersuarmi taamatut oqariartuutigineqartut naliliinissamut iluseritassamut imarisassaanullu ilanngunneqartariaqarnerat.

Aaqqissuussineq taassumalu siuneraa pillugit allakkanik innuttaasunut tamanut nassiussisoqassasoq Naalakkersuisunit paasissutissiissutigineqarpoq. Naalakkersuisuttaaq paasissutissiissutigaat inatsit, siunertaa aammalu akiliisimanngikkaanni qanoq iliortoqarnissaa pillugu paasisitsiniaaneq Akileraartarnermut Aqutsisoqarfimmit aallartinneqarsimasoq. Aaqqissuussineq taassumalu aqutsiviginerana pillugu paasisitsiniaanissap assorsuaq pisariaqartinneqarnera qularutiginagu tamanna ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq.

4. Siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunerisassai

Inatsisartut suleriaasianni § 33, imm. 1-imi allassimavoq aalajangiiffigisassatut siunnersuutip piviusunnigortinnerani aningaasaqarnikkut allaffissornikkullu kingunerisassat siunnersuutip tunngavilersuutaani aallaaserineqassasut.

Ataatsimiititaliaq tamatumunnga annertunerusumik oqaaseqaatissaqanngilaq.

5. Ataatsimiititaliap inassuteqaatai

Siuliani allassimasut tunngavigalugit **ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut** Inuit Ataqtigiiinneersut, Siumumeersut Naleqqameersullu allannguutissatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussipput:

Soraarnerussutisiaqalernissamut aaqqissuussap aningaasaqarnikkut patajaassutsimut sunniutaasa nalilersuiffigineqarnissaannik Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Kiisalu soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani ilaaffigisassamut pinngitsoorani akiliinissap pissakinnerit atugaannut sunniutai nalilersuinermi nassuiaatigineqassapput. Tamatumani saniatigut soraarnerussutisiaqalernissamut ileqqaagaqarneq pisariinnerusumik allaffissuutigineqarsinnaanersoq nalilersuinermi aamma nalilerneqassaaq. Nalilersuineq UPA2024-mi tamanut saqqummiunneqarlunilu Inatsisartunut agguanneqassaaq.

Ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut allannguutissatut siunnersuutaa akuerineqassasoq aammalu siunnersuut, Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaat aammalu Atassutip allannguutissatut siunnersuutaa itigartinneqassasut **ataatsimiititaliami amerlanerussuteqartut** Inuit Ataqtigiiinneersut, Siumumeersut Naleqqameersullu inassutigaaq.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartoq Naleqqameersoq ikinnerussuteqarluni ima oqaaseqaateqarumavoq:

“Pinngitsaaliilluni utoqqalinersianut katersisussaatitaalernerup kingunerisaanik nunatsinniit aningaasat annissorneqartut annertoorujussuanngorput. Pinngitsaaliilluni utoqqalinersianut katersisussaatitaanermut aningaasat annissorneqartut qanoq annertutiginerat ilanngullugu nalilersorneqassasut Naleqqamiit kaammattuutigaarput. Taamatullu soraarnerussutisiaqarnissamut aaqqissuussinermut pinngitsoorani ilaanissap kingunipiluutigisassai aaqqissuussinerullu nalilersuiffigineqarnissaanik kissaateqarluta Naleqqamiit siunnersuuteqartumut naaperiaavugut siunnersuuteqartup siunnersuutaanut tunngatillugu Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaannut isumaqataannigilluinnaqqissaaratta. Naaperiaanitsinni ilanngullugu nalilersortikkusupparput Pinngitsaaliilluni utoqqalinersianut katersisussaatitaanerp inunnut qanoq sunniuteqassanersoq aningaasaq pisissutigisinnaasaat aningaasatigullu eqqugaanerat eqqarsaatigalugu.

Taamaattumillu allannguutissatut siunnersuut naaperiaalluta peqataaffigaarput.”

Siunnersuut, Naalakkersuisut allannguutissatut siunnersuutaat, ataatsimiititaliami amerlanerusuteqartut allannguutissatut siunnersuutaat aammalu Atassutip allannguutissatut siunnersuutaa itigartinneqassasut **ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartup** Demokraatineersup inassutigaa.

Ataatsimiititaliami ikinnerussuteqartoq siuliani taaneqartoq inassuteqaamminut atatillugu ima ikinnerussuteqarluni oqaaseqarumavoq:

“Qularutissaanngilaq, aningaasatigut ilungersunassammat aningaasat naammattusaarnissaat, pisortanit utoqqalinersiat kisiisa isertitarigaanni. Tamanna tunngavigalugu Demokraatit isumaqarput, silatusaarnerusoq, nammineerluni soraarnerussutisianut kater-sinissaq kingunerissamagu, annertunermik utoqqaliner-mi aningaasatigut toqqissisimane-runissaq.

Akuersaarparput, maani Nunatsinni ikippallaat, namminneerlutik soraarnerussutisias-saminnut katersisarnerat. Taamaattumik maani Inatsisartuni amerlanerussuteqartunut ilaalluta taamani, pinngitsuugassaannngitsumik soraarnerussutisias-sanut katersisarneq eqqupparput. Ullumikkut nassuerutigissavarput, aaqqissuussaq taanna siunertarineqartutut ingerlanngimmat. Assersuutigalugu takusimavarput, inoqartoq, pinngitsaalisaasumik kater-sitinneqarsimasunik naak, allami soraarnerussutissaminnik aaqqissuussani peqareera-luarlutik.

Taakku saniatigut inatsit ima allanngortinneqarsimavoq, isertitakinnerpaat soraarne-russutisias-saminnut katersisariaarullgit. Taakkunungaliuna, aaqqissuussaq pingaarnertut eqqarsaatigineqaraluartoq.

Isumaqaanngilagut, siunertaqartoq aaqqissuussap matussusersortuarnissaa, siunertaqan-ngitsumik. Isumaqaanngilaguttaaq, siunertaqartoq nalilersussallugu aaqqissuussaq, sunniu-teqaanngitsoq. Akerlianilli paasiinnartariaqarparput, aaqqissuussaq atorunnaarsinne-qartariaqartoq.

Tamanna tunngavigalugu Demokraatit Naalakkersuisut kajumissaarpaat siunnersuute-qaqqullugit pinngitsuugassaannngitsumik soraarnerussuteqarnissamik aaqqissuussap ato-runnaarsinneqarnissaanut. Tamanna pitsaanerpaajussaaq piffissamik aningaasanillu naliliinermut atulussinnarnerannit.

Tamanna tunngavigalugu siunnersuutip itigartinneqarnissaa innersuussutigaaarput.”

Taama oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnilluni ataatsimiititaliap siunnersuut aappasaaniigassanngortippaa.

Asii Chemnitz Narup
Siulittaasoq

Bjørk Lange Olsen

Peter Olsen

Mariia Simonsen

Kuno Fencker

Karl Tobiassen

Jens Napaattooq